

Manifest Brouwersbaai: proeftuin voor de kust van morgen

De proeftuin Brouwersbaai. Hier werken we samen aan een kust die veilig is, natuur versterkt en ruimte biedt voor innovatie, recreatie en economie.

Met dit manifest bevestigen wij als betrokken partijen onze gezamenlijke ambitie om de Brouwersbaai te ontwikkelen tot een innovatieve, biodiverse en toekomstbestendige kustzone, waar veiligheid, natuur, economie en leefkwaliteit hand in hand gaan.

Onze doelen

We willen de Brouwersbaai naast een plek voor ontspanning, sport en spel, uitbouwen tot een proeftuin: een unieke locatie om natuurlijke principes te onderzoeken en in de praktijk te testen ten behoeve van kustonderhoud, ecologisch systeemherstel en innovatie.

We willen hierbij zoveel als mogelijk aansluiten bij regionale en nationale ambities voor klimaatadaptatie, ecologisch herstel van de Voordelta en duurzame kustontwikkeling. Hiervoor verkennen en benutten we nieuwe vormen van samenwerking, financiering en kennisdeling. De propositie Proeftuin Brouwersbaai laat zien hoe we in de zuidwestelijke delta en in Nederland kunnen blijven bouwen met en voor de natuur – duurzaam, lerend en samenwerkend.

Ons commitment

En wij spannen ons in voor de uitwerking en uitvoering van de propositie Proeftuin Brouwersdam door:

- het creëren van een duurzame balans tussen veiligheid, natuur, recreatie, ecologie en economische ontwikkeling;
- het delen van kennis en ervaringen om innovaties breder toe te kunnen passen;
- het gezamenlijk verkennen van financieringsmogelijkheden, waaronder publiekprivate samenwerking;
- het stimuleren van lokale betrokkenheid en kansen voor ondernemers en inwoners;
- het benutten van dit project als voorbeeld en leeromgeving voor toekomstig kust- en natuurbeleid.

Onze uitgangspunten

We behouden het Noordzeestrand van de Brouwersdam in de Brouwersbaai. Dit strand is cruciaal voor strand-, -wind- en watersporten, recreatie, toerisme en natuurbeleving aan de Brouwersdam en daarmee voor de regionale economie van de gemeenten Schouwen-Duiveland en Goeree-Overflakkee;

- We houden rekening met de natuurstatus, want de Brouwersbaai is een onderdeel van het Natura 2000 gebied Voordelta;
- Het milieu wordt zo min mogelijk te belast door onder meer:
 - een circulaire en klimaatvriendelijke aanpak om het eroderende strand te herstellen met het onderhoudsbaggerwerk in het Slijkgat;
 - in te zetten op nature based solutions;
 - gebruik te maken van milieuvriendelijke of lokaal al aanwezige producten.
- het herstel van het strand moet gepaard gaan met maatregelen die het strand zoveel mogelijk beschermen tegen kusterosie;
- de aanwezige natuurwaarden, biodiversiteit en robuustheid van het ecosysteem verdienen bescherming en versterking;
- waar mogelijk maken we gebruik van de natuur en de kracht van natuurlijke processen om de erosie van het herstelde strand te vertragen, of zelfs te keren;
- om tijdig voorbereid te zijn op de effecten van klimaatverandering, waaronder zeespiegelstijging, is het nu de tijd om te experimenteren met mogelijke oplossingen;
- experimenten mogen niet tot onomkeerbare processen leiden en de waterveiligheid niet in het geding brengen hoewel experimenteren inhoudt dat de uitkomst niet altijd zeker is

Waarom nu?

De Brouwersbaai staat onder druk door kusterosie en klimaatverandering. Tegelijk biedt deze plek unieke kansen om nieuwe oplossingen te ontwikkelen. Door nu samen te werken en te experimenteren, bereiden we de kust voor op de toekomst.

De Brouwersbaai leent zich goed als proeftuin voor het doen van experimenten, inclusief een positieve grondhouding en 'in beginsel instemming' van bevoegde instanties, met als doel te leren door te doen, te leren door te bouwen met en voor de natuur en gericht op erosieremmende, sedimentatiebevorderende en ecosysteemherstellende maatregelen, zonder daarbij de huidige natuur in gevaar te brengen.

Samenwerking tussen overheden, kennisinstellingen, ondernemers, maatschappelijke organisaties en inwoners is cruciaal voor realisatie van het strandherstel en een 'bloeiend kustecosysteem waar natuur en mens samen floreren' als benoemd in het Seascape Voordelta Collectief Handvest van 16 juni 2025.

Ondertekenaars

Met dit manifest spreken wij uit dat wij gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor de verdere ontwikkeling en uitvoering van de Proeftuin Brouwersbaai. De Brouwersbaai wordt een plek waar we leren door te doen. Waar natuur en mens elkaar versterken. En waar we samen bouwen aan een kust die klaar is voor de toekomst.

De ondertekenaars van dit manifest hebben verschillende achtergronden, zoals onder andere beleidsmakers, beslissers, maatschappelijke organisaties, ecosysteemherstelbedrijven, particuliere initiatiefnemers, omgevingsgenieters of ondernemers uit het gebied. Ondertekenaars voelen zich verbonden vanuit een gedeelde toewijding aan de zee, aan het leven onder en boven water en aan de mens die in dit kwetsbare systeem zowel verantwoordelijkheid draagt als hoop kan bieden.